

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Plăgile societății noastre.

Dela război încoace, îndeosebi, două sunt plăgile, cari ne bântue, cauzând stricăciuni, deopotrivă Bisericii și Statului. Acestea sunt: politicianismul și sectele religioase. Nu se putea ca multe partide politice, înființate după război, să nu atragă în horă și pe preoții Bisericii, iar poporul să-l divizeze tot în atâtea părți, câte partide sunt. Și e natural ca, preotul fiind membrul unui singur partid, să ajungă în coliziune cu credințele poporului său din alte partide. De aici a urmat apoi, în nenumărate localități, o vrajbă deosebit de mare între preot și credincioși de o parte, apoi între preot și învățător de altă parte.

Dar și politica ce o fac aceste partide numai morală nu poate fi, că ea nu se restrânge la propagarea principiilor, cari stau la baza partidului, ci propagă, d'adreeptul, dușmănia și ura între frații de acelaș sânge și lege, care degenerază în răzbunare și săvârșire de fapte oprite de legea morală și legile țării.

Numai vrajba ce se declară între preot și popor, pe această cale, are urmări mai triste, fiindcă are repercusiuni asupra Bisericii mai întâi, apoi după aceea și asupra Statului; pentru că poporul se înstreinează de preot și de Biserica sa și trece la sectari, precum s'a întâmplat în numărate locuri. Iar Statul în loc de fii credincioși, pe cari să poată conta la vreme de primejdie își câștigă inamici, pentru că sectele, mai toate, luptă în contra Statului.

Dându-mi seamă de urmările dezastruoase ale politicianismului, eu am renunțat de mult la onoarea de a mai face parte din vr'o organizație politică. Am căutat însă să aflu și părerile altor frați întru Hristos și mi-s'a răspuns, că din considerente familiare trebuie să fie în-

corporat la un partid politic; are copil și aceștia trebuiesc plasați în funcțiuni, ceea ce se poate ajunge numai ca aderent al unui partid, când ajunge la putere. Și încă cu considerare la situația materială a preoților, atât de nesigură și precară, — trebuie ca preotul să facă politică. La astfel de observări nu mai e de reflectat, pentru că e dureros, dar adevărat, încât privește pe preoții din aaste părți, că ei nu sunt salarizați de Stat ci numai ajutați, în măsura în care vrea Statul, iar la neputințe nu sunt penzionați de Stat, — și așa preotul nostru nu poate aștepta în liniște sosirea zilei de mâine, ci trebuie să se îngrijască de familie. Mai vârtos pentru noi, cei din Dieceza Aradului e tragic, că Statul prin reforma agrară și prin conversiune ne-a nimicit Fondul Preoțesc, fără să fi adus vr'o rebonificare preoților, în formă de salarizare și penzionare din partea sa; ori în formă de alt ajutor, precum s'ar fi convenit, pentru preoții deficienți, pentru văduve și orfanii de preoți, pentru al căror ajutor era destinat fondul.

Cu toate acestea nu e bine a sta cu mâinile în sân, ci a acționa pentru îndreptarea situației. Preoțimea, pe calea ierarhică să ceară dobândirea drepturilor, cari i-se cuvin, iar politicianismul a-l părăsi ca pe un rău, ce lovește d'a dreptul în Biserica și Stat. Dar pe lângă acestea suferă și prestigiul preoțimii, ceea ce până la infinit nu se va putea tolera. Ilustrez aceste afirmațiuni cu un exemplu din viața satelor.

Nu de mult, un domn ofițer înalt, din armata noastră, cu ocaziunea unei conveniri, își povestea impresiile câștigate prin satele din Ardeal și de prin V. Regat. Despre satele din Ardeal își exprima mirarea, cum în Duminec

și sărbători, înainte de război, bisericile erau arhipine de credincioși. Iar despre V. Regat, cum prin satele pe unde a umblat, în timpul de curând trecut, bisericile erau goale. (Mi-a făcut impresia, că pentru prezent pe cei din Ardeal i-a cruțat, de a-i mai apostrofa, ca să nu ne jignească pe cei doi preoți, cari eram de față). Apoi a întrebat pe credincioși: Care e cauza pentru care nu merg la biserică, ca mai de mult? Răspunsul a fost: Pentru că preotul se ceartă cu învățătorul pentru politică și de aceea nu-l pot suferi. Iar urmarea e, că locul credincioșilor noștri îl ocupă sectarii, cari, când vin la armată își arată îndărătnicia în toată răutatea ei. Și nu se putea mira, din destul, d. ofițer, cum a putut degenera preoțimea noastră întru atâta, acum, în privința misiunii religioase, pe lângă pregătirea aleasă ce o are, față de preoții din trecut, cei cu puțină pregătire; astfel că preoțimea și-a pierdut rostul de a mai fi în slujba Bisericii și a Statului.

Aceste comunicări m'au pus în mirare și mi-au înroșit fața de rușine. Iar în cugetul meu mi-am zis: Iată, dacă noi ne închidem ochii, să nu ne vedem slăbiciunea, ne-o văd alții și ne dau de gol, în felul și în măsura, care doare mai tare.

Nu se poate nega, că sectele vor avea și altă cauză din care se nasc, dar una dintre cele mai sigure este politicianismul, care produce animozitățile dintre preoți și credincioși. Și dacă ofițeri din armata țării au ajuns să facă constatări ca cele de sus, e de presupus, că nu e departe timpul, când se vor lua dispozițiuni ca, asemenea ofițerilor armatei, nici preoții să nu facă politică. De aceea, încât privește pe preoții din părțile alipite ale țării, de timpuriu, să fie energici întru a-și pretinde salarizarea și pensizarea din partea Statului, deopotrivă cu funcționarii Statului și cu preoții Vechiului Regat, pentruca fără de alt ajutor străin să ajungă în situația, de a-și putea împlini patorințele chemării lor.

Timișoara I la 2 Iunie 1936.

Pr. Nicolae Crișmaru.

Incheierea cursurilor la Academia Teologică din Arad.

Au participat P. P. S. S. Lor Episcopii dr. Nicolae Popovici și dr. Andrei Magieru.

Miercuri 17 c. a avut loc, cu un fast deosebit, serbarea încheierii cursurilor la Academia Teologică din Arad.

Serbarea a început la orele 10 prin Te-Deumul dela catedrală oficiat de P. C. rector dr. Teodor Botiș, dr. Simion Șiclovan și dr. Gh. Popovici, răspunsurile fiind date de corul studenților teologi sub conducerea dl. prof. Oct. Lipovan. La Te-Deum au participat și P. P. S. S. Lor episcopii Dr. N. Popovici al Orăzii și Dr. Andrei Magieru.

Dela catedrală au plecat P. P. S. S. Lor întreg corpul profesoral și studenții la Academie, unde s'a continuat serbarea în sala festivă. Corul studenților a cântat „Intru mulți ani Stăpâne“ și Ceriurile spun.

Cuvântarea P. C. rector dr. Teodor Botiș.

După aceasta P. C. dr. Teodor Botiș, rectorul Academiei, a spus următoarele:

„Prea Sfințiti Părinți, Olorat corp profesoral, iubită tinerime. Am înălțat rugăciuni de mulțumire Tatălui Cereșc, pentrucă ne-a învrednicit să terminăm și acest an școlar, al 114-lea din viața acestui institut, pe care l-au întemeiat fericiții noștri înaintași, pentru ca să stea la fruntariile cetății *ortodoxismului* și a *românismului*. Fericiții noștri înaintași au pus pe frontispiciul acestui institut cuvintele „*litteris et virtutis*“, dedicându-l astfel științelor și virtuților. Acesta este programul vieții voastre. În această școală veți primi știință care s'a răspândit în sufletul generațiilor de preoți și în același timp trebuie să vă faceți virtuoși și să străluciți în virtuțile creștinești, căci numai astfel veți putea răzbi prin greutățile vieții.

Ca neam trebuie să fim înălțați sufletește, luminați la minte să avem o temelie puternică morală în toate manifestările noastre. Criza zilelor de azi este datorită lipsei virtuților creștinești, căci dispar virtuțile din oameni.

Noi am căutat ca să vă luminăm cu lumina evanghellei și am căutat să vă dăm pildă vieții creștinești, să vă arătăm că atunci când d-voastră vă despărțiți de această școală și intrați în viață, intrați într'o școală cu mult mai aspră. Când intrați în această școală a vieții ce program v'ași putea da decât cuvintele, că programul vostru să fie programul lui Hristos, să-l puneți în practică cu tot ce ați învățat aici, nobil și frumos, căci în viața omenească aveți și zile senine dar și posomorite.

Bucuria noastră în acest an școlar a fost, că solidaritatea fiilor acestei eparhii a înălțat în fruntea lor pe P. S. Sa Andrei care a fost elev aici la această școală, și suntem voioși căci cu venirea P. S. Sale începem o nouă eră de prosperare în viața noastră școlară și avem nădejdea, că doriața P. S. Sale se va îndeplini. Pentru aceasta cerem colaborarea tinerimii ca să se lapede de toate scăderile și să se asociez la

chemarea care o au căci voi slujii lui Dumnezeu și oamenilor pe care trebuie să-l aduceți la Dumnezeu.

Practica omiletică s'a dovedit că este foarte bună și că practica ce se face de studenți și în afară de școală este foarte potrivită pentru îndelungarea lor în arta oratoriei bisericești, căci lumea de astăzi nu se mai mulțumește cu un preot ritualist, ci preotul trebuie să fie și un bun predicator. Preotul nu trebuie să se acomodeze lumii căci trebuie să ne menținem prestigiuul și în viitor. Pentru aceasta cea mai mare importanță o are educația fără de care nu există preot adevărat.

Mulțumim Părintelui ceresc că ne-a învrednicit să terminăm și acest an școlar și să ne învrednicească ca din nou să începem munca spre mărirea lui Dumnezeu, a bisericii noastre și spre fericirea neamului nostru“.

Cuvântarea-program a P. S. Sale Dr. Andrei Magieru

A luat apoi cuvântul P. S. Sa Andrei care a spus următoarele: „Un examen este un seceriș, dar după cum dela seceriș și până la pâine mal este un proces de îndeplinit căci după seceriș grăunțele sunt alese și măcinate și numai după aceea se face pâinea, tot astfel dela examen și până a fi preoți studenții trebuie să treacă printr'un proces de transformare sufletească și acesta este un gând care mă călăuzește în viitor față de această școală, lucru care de altfel l-am amintit în Februarie cu ocazia vizitei care am făcut-o la această școală. Și acum vă întreb eu pe voi cari terminați anul acesta, ați trecut prin acest proces sufletească, vă dați seama că sunteți alții. Cel care consideră preoția ca o carieră greșesc, căci preoția nu este o carieră, ea este un apostolat, prin care vi se dă o nouă îndrumare a vieții, nu la fel cu a celorlalți oameni după cum a spus și Mântuitorul Apostolilor „Voi nu mai sunteți din lume ci eu v'am ales pe voi din lume pentru aceea lumea vă urește“. Ce este această lume, căci există un contrast între lume și noi. Lumea este cea lipsită de darul lui Dumnezeu, după cum spune sf. Ap. Pavel că lumea este carne dacă este lipsită de duhul lui Dumnezeu și omul numai când se amestecă cu duhul primește adevărata viață creștinească.

Pe viitor voi pune programul meu în aplicare și voi face o selecționare a elementelor care intră la teologie ca să fie corespunzătoare cu menirea lor. La toamnă în cursul întâi voi primi numai 10 studenți și aceștia vor fi toți bursieri și îmbrăcați în uniformă preoțească cari vor fi supuși unui examen în fața consiliului eparhial unde se va face o serioasă selecționare, și acesta va fi un examen duhovnicesc, căci numai preoți cu un duh adevărat creștinesc voesc să am și cei care nu se vor aclimatiza cu această educație sufletească, vor fi înlăturați din această școală.

Eu vă dau un text dela I. cor. cap. 2 V. 14—16

asupra cărula să meditați, și să studiați aceste versete trăind după îndemnul lor. Voi trebuie să fiți duhovnicesți, chipul lui Dumnezeu să fie viu în voi, chipul care l-a avut Adam înainte de păcat să fie și în voi. Preotul trebuie să fie un izvor de pace și dragoste. Să vă dați dar seamă pentru ce vă pregătiți să deveniți oameni duhovnicesți și să faceți acest proces sufletească. Și vă întreb sunteți voi pregătiți în această direcție, sunteți apti de a deveni oameni duhovnicesți? Iată pentru ce vă comunic lucrul acesta și să luați la cunoștință și care socotește că mai are timp să facă acest proces, nici odată nu va fi om duhovnicesc să lase aceste idei.

Legându-vă de suflet aceste gânduri ale mele, vă rog ca să înțelegeți că vremurile noastre de astăzi nu sunt vremurile trecute, căci fara cere azi suflete destonice și trebuie să punem țara pe baze solide. Să vă faceți ex-menele la timp, căci nu vreau să am studenți cari lasă examenele pentru toamnă.

Mulțumesc lui Dumnezeu pentru ajutorul ce l-a dat Prea Cucernicilor părinți profesori în activitatea școlară și să binecuvinteze munca sa și să dea gânduri curate ca să vă schimbați mentalitatea lumească“.

Părintele rector dr. Teodor Botiș remarcă apoi prezența P. S. Sale dr. N. Popovici noul episcop al O.ăzii, la această festivitate ridicând astfel solemnitatea acestei serbări și roagă pe Dumnezeu să dăruiască P. S. Sale mulți ani în viața pastorală.

Răspunsul P. S. Sale dr. N. Popovici episcopul Orazii.

P. S. Sa dr. N. Popovici a spus: „Simt o deosebită fericire că întâmplarea a făcut să pot participa la serbarea încheierii unui an școlar pe care noi la Sibiu am făcut-o Duminică. Aceasta este un eveniment de mare importanță pentru mine. Voi căuta ca la Oradea să mă călăuzesc după expunerea pe care a făcut-o P. S. Sa Andrei și ceace și-a propus să facă aici vreau să fac și eu, continuând astfel fruct întrerupt pentru un moment în activitatea pastorală a Orazii, introducând și la Academia de acolo programul de aici, ca astfel prin formarea de caractere demne să facem un puternic zid de apărare la granița de Vest contra tuturor rătăcirilor“.

După aceasta în numele studenților a răspuns d. Petru Bogdan și apoi s'a cântat întru mulți ani Stăpâne, serbarea luând astfel sfârșit.

Sever Codreanu
student teolog.

Sfințirea bisericii din Cinteii

Duminică în 14 Iunie a. c. creștinii noștri din Cinteii, protopopiatul Chișineu-Criș, s'au împărtășit de-o evlavioasă revelație sufletească. Satul întreg a

îmbrăcat haină de praznic mare, căci biserica lor, modestă mai înainte, a fost prefăcută într'un frumos Slon de închinare românească și în 14 Iunie a fost sfințită și predată destinației sale sublime.

Aceasta bucurie sufletească, le-a prileguit-o bu- nilor gospodari și creștini din Cintel, distinsul fiu al acestei comune Dr. Cornel Iancu, avocat în Arad, consilier eparhial și fruntaș al vieții noastre publice.

În amintirea părintelui său Ioan, fost preot în ace-asta comună, a scumpei sale mame și fraților de- cedat, dl Iancu, a provăzut biserică din Cintel cu un iconostas sculptat artistic și de-o rară frumusețe. Pic- tura a făcut o spre mulțumirea tuturor celor ce au vizitat aceasta biserică, dl prof. Savonescu din Arad. La restaurarea pictura și împodobirea biserice, au contribuit și vrednicia părintelui Nistor și soției sale Silvia precum și al altor fruntași din Cintel, cari s'au ostent să împodobească casa Domnului.

Actul sfințirii a fost săvârșit de protopopii: Dr. Nicolae Popovici, consilier eparhial și prof. la Aca- demia Teologică, Sava Seculin consilier eparhial și Petru Marșeu protopopul Chișineului, ajutați de preoții Gh. Turicu din Otlaca, Mihai Nistor din loc și dia- conul I Moș.

Din Arad au sosit dnii: Dr. Cornel Iancu dona- torul iconostasului, Dr. Iustin Marșeu președintele Asociației culturale Astra, despărțământul Arad, Dr. Velici vicepreșed. al F. O. R., Dl. Iuliu Caba Ad- tor Financiar Arad, pretorul Rașiu Alexandru, profesorul pictor Cornel Savonescu, și alți intelectuali. Biserica a fost arhiplină de săteni, mândri de biserică lor.

La sfârșitul serviciului divin, protopresbiterul din Chișineu-Criș a rostit o predică vorbind despre rolul icoanelor în viața creștinească. Apoi a urmat un pa- rastas unde s'au înălțat rugăciuni pentru odihna ră- posațiilor părinți și frați ai dlui Dr. Iancu. Apoi sătenii au fost invitați pentru ora 3 p. m. în fața bisericii pentru a asculta conferințele și sfaturile ce le vor da frun- tașii veniți dela Arad.

Masa comună s'a luat la școala primară unde au toastat: Protopresbiterul Petru Marșeu, Părintele Mihail Nistor, a mulțumit dlui Iancu în numele cre- dincioșilor, pentru darul făcut bisericii din Cintel. Dl. Iancu într'un toast dulos evocă momente din viața sa de copil, trăită sub oblađuirea părinților săi, că ora le aduce prinos, iconostasul se s'a sfințit azi.

La ora 3 p. m., după oficierea vecerniei de către același P. C. Părinți, au conferențiat dnii: Dr. Iu- stin Marșeu, vorb'nd despre foloasele cărții, îndem- nând poporul să cetască cât mai multe cărți folosi- toare, mai ales dintre acele care le dă îndrumări di- recte în domeniul gospodăriei și agriculturii, Dr. Ni- colae Popovici a vorbit despre iubirea creștinească și necesitatea cetitului la satele noastre, apoi Dr. E. Velici și Dr. Iancu au îndemnat pe oamenii din Cin-

tei, să să-și iubească legea și țara și pe cei ce le dau poveți bune.

Sedința culturală a fost încheiată printr'o cu- vântare rostită de către protopresbiterul Petru Mar- șeu în care mulțumește onorațiilor oaspeți pentru munca ce o depun în slujba luminării satelor, mulțu- mește și sătenilor pentru buna primire ce le-a făcut-o.

Sătenii mulțumiți se îndreaptă înspre casele lor cu sufletele încărcate de bucuria evenimentului, fe- riciți că iubitul fiu al comunei lor, lea prileguit o sărbătoare, în urma căreia harul lui Hristos va sălășlui mai intensiv în casele și familiile lor.

Recunoștință.

Comuna bisericăscă ort. rom. Șebiş, este adânc recunoscătoare Domnului Prefect Dr. I. Groza, care în calitate de fiu devotat al sf. Bisericii ortodoxe a știut să-i dea, concursul moral și material.

Crescut în apropierea bisericii a și simțit în tot- deauna alături de ea, identificându-se cu interesele ei. Dacă aceasta a făcut o încă în calitate de medic de circumscripție, acum în calitate de Prefect județan, o face cu mai multă mariuimositate.

Nu este biserică, nu este comună, ori chiar per- soană în lipsă, care, dacă i-s'a adresat, să nu fi pri- mit ajutorul material, ori sfatul moral de care a avut lipsă.

În ei avem pe omul faptelor, care prin diferite înfăptuirii aproape în fiecare comună ca: biserici, școli, dispensare, case culturale, drumuri, poduri ș. a., și-a înscris numele în cronicile comunelor și în amintirea oamenilor recunoscători. În persoana sa, s'a indentifi- cat necesitatea cu ajutorul, porunca cu înfăptuirea, realizând astfel lucruri de interes obșteșc, cari servesc propășirea neamului și întărirea patriei aici la vestul țării.

În ce privește biserică din Șebiş pe lângă bine- facerile făcute în fiecare an, în anul acesta, cu oca- zlunea sf. post al Paștilor, a dăruit Bisericii, toate cărțile de ritual, noi cu litere latine și legate frumos în valoare de 10 mii Lei. Cu ocazlunea sf. Paști, a dăruit o evanghelle legată în catifea și cu metal au- rit în preț de 5000 Lei, precum și o acoperitoare de analog, alesătură cu motive românești în valoare de 1000 Lei. Toate aceste au fost dăruite din al său și pentru părinții săi, după cum însuși scrie în prefața sf. evanghelli.

Pentru toate aceste binefaceri, pe lângă rugăciue- nile noastre din sf. biserică, îi aducem velle noastre mulțumiri și pe aceasta cale, rugând pe Dumnezeu să-l țină cu sănătate la mulți ani, ca să poată des- fășura și în viitor o activitate tot așa de rodnică.

Preot I Bogdan

PENTRU LEGE

Raport prezentat în calitate de Secretar General al „Frăției Ortodoxe Române”, secția Eparhială din Arad, la a III-a adunare generală ținută la 1 Iunie 1936, în sala Palatului Cultural din Arad.

*Domnule Prezident,
Onorată Adunare Generală,*

În tendința de a găsi expresia întreagă a misiunii sale pe aceste meleaguri, sufletul românesc își apropie cu tot mai largă amploare ideea de bază a vieții spirituale: credința în Dumnezeu, lege de veac lung, izvor de nădejdi.

De pretutindeni, poporul românesc se întoarce pe căile luminoase ale credinței strămoșești, către Cerul care l-a ocrotit, l-a izbăvit și îl conduce. Expresia acestei reintegrări în lege sunt nenumărate clădiri, cari, piatră cu piatră, urcă spre slavă mărturia unui norod ce vrea în felul acesta să își exprime grațitudinea către Stăpânul care l-a îngăduit să își schimbe destinul: din roble în libertate, din mizerie în spre demnitate, din sbucium și revoltă spre așezare de creație și rodnicie. Alături de monumentele de piatră se ridică în același timp și diferitele asociații cu caracter religios, pe cari le alcătuiesc grupurile sociale, cu scopul de a adânci și înălțura sufletelor construcțiile de har și lumină ale vieții creștinești și naționale.

Una dintre aceste societăți religioase este și „Frăția Ortodoxă Română” a credincioșilor din Mitropolia Ardealului, constituită din inițiativa și concursul tuturor factorilor competenți înalți prelați, distinși cărturari și oastea de preț a credincioșilor au pus bazele organizației în Cluj, la data de 5 Martie 1933. Secția Eparhială a Aradului s'a constituit la data de 14 Mai 1933, având între fondatori un lung șir de intelectuali români, oameni de acțiune și fapte românești, cari s'au legat să slujească în serviciul unei idei creștinești înălțura organizației noastre.

Remarcăm cu această ocazie, scopul asociației formulate astfel în art. 2 din Statute:

a., să realizeze în viața personală și familiară a membrilor săi, învățăturile Mântuitorului;

b., să determine domnia principiilor creștine ortodoxe în toate domeniile vieții sociale;

c., să afirme și să apere în orice împrejurări credința ortodoxă, prestigiul și drepturile ei în viața de Stat;

d., să prevină și să combată orice acțiuni dăunătoare Bisericii ortodoxe și Statului român întregit;

e., să promoveze sentimentul de solidaritate și de ajutor mutual între membrii săi;

f., să întrețină cultul eroilor și mucenicilor ortodoxiei românești; și

g., să se păstreze tradițiile și datinile strămoșești.

Ajunsă în al 3-lea an de existență, secția eparhială a F. O. R. din Arad, v'a chemat azi pentru cea de a treia adunare generală, după ce ultima din cauza evenimentelor, a fost ținută la 22 Noembrie 1935, deci cu o oarecare întârziere.

Deși au trecut abia 6 luni dela acea dată, am socotit util să vă chemăm la acest termen, pentru a observa prescripțiile reglementare și a îngădui astfel o intrare în normal, urmând ca pe viitor să se respecte întocmai literalele statutelor, cari recomandă ca adunarea generală să se ție în luna Iunie.

Evident, intervalul scurt e ne desparte de cea din urmă reuniune a noastră, nu poate cuprinde evenimentele prea numeroase. Socotim totuși, că mișcarea observată în viața Eparhiei și în acele ale Asociației noastre, are de înregistrat câteva momente de mare importanță cari vor avea o influență covârșitoare asupra dezvoltării ulterioare a vieții spirituale din aceste ținuturi.

Întâl este fericitul eveniment al alegerii în scaunul de Episcop al P. Sf. Sale Părintelui Andrei. Această alegere a format un strălucit examen de solidaritate, venit să confirme o dorință unanimă a populației arădane. Asociația noastră este mândră că se poate înșira printre organizațiile cari au putut da modestul lor concurs spre a se realiza voința obștească. Ea trimite de aici salutul său omagial Prea Sfinției Sale, cu regretul că, reținut fiind de alte misiuni, P. Sf. Sa nu a putut fi azi în mijlocul nostru.

*Domnule Prezident,
Onorată Adunare Generală,*

Activitatea societății noastre în anul trecut s'a rezumat în mare măsură la organizare și propagandă, două probleme, cari cer muncă încordată și mijloace materiale, fără de care nimic nu se face. În acest înțeles asociația urmează să capete de aci înainte un ritm mai viu și mai accelerat, având concursul preoțimii și al intelectualilor de la sate, către cari se îndreaptă apelul nostru cu rugămintea să îmbrățișeze cauza ce servim cu deplină conștiință că își fac prin aceasta dorința de buni români și creștini.

În ce privește activitatea comitetului central ei s'a întrunit în cursul anului 1936 aproape lunar, având să se ocupe de directivele generale: a organizării, a propagandei, a serbării Duminicii ortodoxe, a readucerii fundațiunii Gojdu și a apărării ortodoxismului împotriva tendințelor de supremație catolică, expresia căreia este Concordatul, atât de contrar intereselor noastre naționale.

Duminica ortodoxă a fost organizată la Arad, în colaborare cu societatea Națională a Femeilor Ortodoxe Române, la data de 1 Martie, în sala Palatului Cultural, cu conferința Prea Sf. Sale Episcopului Andrei, despre Ortodoxie, și cu concursul corului Școlii Normale de băieți din localitate.

În aceeași zi, s'au organizat pe întreg teritoriul eparhiei întruniri și serbări, cu care ocazie s'au votat moțiunile privitor la readucerea fundațiunii Gojdu și la denunțarea Concordatului. Rapoartele primite arată că interesul populației pentru aceste chestiuni vitale este permanent. Îndeosebi secțiile Arad, Șiria, Belint, Gurahonț și Vinga, au dat dovadă de o vie conștiință ortodoxă cu această ocazie, adunând un număr de aproape 14 mii voturi pe moțiunile care au fost înainte Ministerului de Externe.

Deși încă nu am primit rapoarte de la toate secțiile, avem motive să credem că numărul credincioșilor care au găsit de bine să își exprime opinia în aceste probleme, a fost cu mult mai mare.

Dintre cercurile protopopești, activitate mai intensă au desfășurat: Aradul, Chișineu-Criș, Aradu-Nou, Vinga, Radna, Hălmațiu, Lipova și Timișoara. În fruntea lor, cercul protopopesesc al Aradului de sub prezența d-lui dr. Ion Pescariu, poate fi citat ca model de organizare, de însuflețire și muncă. Inițiative prețioase, conferințe variate, și reuniuni la sate, au dat acestei asociații un ritm viu, care poate constitui un îndemn de cece ar trebui să fie fiecare cerc protopopesesc.

Mențiuni osebite se cuvî și cercurilor dela Aradul Nou, Vinga de sub prezența d-lui dr. Aurel Crișan, Chișineu-Criș, a d-lui Dumitru Boariu, Hălmațiu a d-lui Petru Sârbu și Radna.

Dintre intelectuali care au contribuit cu zelul lor și îndeosebi cu conferințe, ținem să amintim între alții pe d-nii dr. Nicolae Sporea, dna Protopop Ștefan Bogdan, d-nii Ștefan Dimitrescu, Ion Bogdan, dr. Valer Suciu, Vinga dr. Trăian Bullga și dr. Teodor Grozav Arad.

Biblioteca secției a fost sporită cu volumul „Legea Românească” datorit d-lui prezident Iosif Moldovan. Tot d-sa mai are în preparație și n-rul 5 al bibliotecii: Taina Crucii. Prea Sf. Sa a promis una dintre conferințele P. S. Sale, pentru această bibliotecă, pe care sperăm să o putem crește în viitor cu contribuția membrilor asociației. Facem apel, în acest scop, îndeosebi la d-nii intelectuali să pule la dispoziția comitetului textul conferințelor ce au rostit, și care vor fi tipărite sub auspiciile și în colecția bibliotecii F. O. R., spre a fi puse la îndemâna și altor conferențieri, pentru viitor.

Cât privește situația casei, este staționară. Asemenea și numărul membrilor.

*Domnule Prezident,
Onorată Adunare Generală,*

Incheind această sumară retrospectivă asupra scurtei existențe a asociației noastre nu putem să ne refuzăm unui interes viu ce avem pentru viitorul ei. Trebuie să arătăm că cu toate frumoasele rezultate ce putem prezenta, asociația se găsește încă în faze de organizare și de tatonare.

Marele interes însă ce se leagă de o organizație ca aceasta, în care mireni pot lua contact nemijlocit cu probleme de suflet și de credință ne face să nutrim o încredere neșovăielnică în trăinicia organizației noastre. Pentru aceasta însă este nevoie să aliniem un număr cât mai mare de membri, luând, poate în această singură privință, exemplul dela celelalte confesuni, la cari înregimentarea și organizarea laicilor în asociații se face cu mult interes și dragoste de cauză.

Sunt desigur de exprimat și câteva deziderate, repetăm încăodată, pentru o așezare pe temeluri materiale mai solide a organizației, pentru o lărgire a sferei de activitate într-o sumă de probleme dintre care soarta fraților de dincolo de fruntarii nu este cea din urmă dintre griji.

Vă revine d-nilor membri să răspândiți ideea organizării noastre în cercul Dv. de cunoștințe spre a mări numărul acelor care înțeleg să lupte sub un steag, pentru un ideal comun.

Tiberiu Vuia.

Ședința a II-a,

ținută la 25 Maiu 1936, începând cu orele
10 din zi.

(Urmare din No. 24).

22. La punctul IX din raportul Consiliului Eparhial Nr. 3754/936 și cu privire la telegrama comitetului permanent pentru apărarea episcopiei, cu sediul în Caransebeș, — comisia organizatoare prin acelaș raport propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Se mențin în întregime hotărârile enunțate de mai multe ori din partea Eparhiei Aradului, că în principiu Adunarea Eparhială consimte la înființarea unei episcopii noi în Timișoara, dar ca aceasta să se facă în conformitate cu dispozițiunile art. 3 din Legea și art. 9 lit. g. din Statutul pentru organizarea Bisericii, conform căroră crearea de noi eparhii se va face prin lege, iar delimitarea noii eparhii se va putea face numai după o nouă arondare a tuturor eparhiilor din Mitropolia Ardealului și după o prealabilă înțelegere cu eparhiile interesate și cu organele Statului.

23. La punctul X din raportul Consiliului eparhial Nr. 3754/1936, comisia organizatoare prin acelaș raport propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Demersurile făcute se iau la cunoștință și se va solicita On. Consiliu Central Bisericesc ca să răspundă privitor la modificarea art. 155 din Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative eparhiale.

24. La punctele I, III, IV, V, VI a, b, VII, VIII, XI și XII din raportul Consiliului eparhial Nr. 3754/1936, comisiunea organizatoare prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

25. La raportul special Nr. 2948/1936 al Consiliului eparhial, dându-se cetire acestui raport, comisiunea organizatoare prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială la act de demisia C. Sale Iosif Păscu din Consistorul spiritual eparhial și de promovarea C. Sale Nicolae Țandru, iar locul de supleant rămas vacant în urma promovării C. Sale Nicolae Țandru se va îndeplini prin alegere în actuala sesiune.

26. La raportul special Nr. 4059/1936 al Consiliului eparhial, — dându-se cetire acestuia, comisiunea organizatoare prin acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă normativul stabilirii diurnelor în chestiuni bisericești, care se va publica între anexele actelor și desbaterilor Adunării Eparhiale (Anexa G.).

27. La raportul special Nr. 3853/1936 al Consiliului Eparhial, — dându-se cetire acestuia, comisiunea organizatoare prin acelaș raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

retrocedarea parohiei Bata dela protopopiatul Lipovei la protopopiatul Birchișului.

28. Comisiunea bisericească prin raportorul său P. C. Sa Petru Marșieu referă asupra raportului Nr. 3738/1936 al Consiliului Eparhial despre gestiunea Secției administrative bisericești pe anul 1935, care raport, fiind tipărit și distribuit membrilor Adunării Eparhiale, se consideră citit și în consecință propune, iar

Adunarea Eparhială ia cunoștință cu vie multumire de stăruințele Consiliului eparhial depuse pentru ca organele parohiale și protopopești, să-și facă datoria. Invită Consiliul eparhial, ca și pe mai departe să stăruie, luând măsurile de lipsă, ca activitatea preoției să se continue prin muncă apostolică, spre luminarea și mângăierea credincioșilor și întărirea sfintei noastre Biserici.

Raportul se ia la cunoștință și se hotărăște tipărirea lui între anexele actelor și desbaterilor Adunării eparhiale (Anexa C.).

29. Cu privire la cele arătate în partea specială și cuprinse la punctul I și II din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului Eparhial, rezolvirea actelor oficiale și executarea hotărârilor Adunării Eparhiale, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le ia la cunoștință.

30. Cu privire la cele raportate sub pct III și IV din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial, referitor la activitatea preoților protopopilor, a oficiilor parohiale și protopopești și corporațiilor parohiale și protopopești, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate.

31. Cu privire la activitatea pastorală a preoției, cuprinsă la pct. V din raportul general Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate, cu aceea că invită Consiliul eparhial să dea o sollicitudine cât mai largă chestiunii ameliorării salariilor preoției, pe de o parte prin armonizarea salariilor cu ale funcționarilor publici, iar pe de altă parte prin achitarea lor la timp, intervenind în acest scop la Onoratul Guvern.

32. Cu privire la cele raportate sub pct. VI al raportului Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la spitale, sanatorii și penitenciare, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate și exprimă mulțumiri tuturor P. C. Părinți, cari au ostenit pentru mângăierea credincioșilor din aceste localuri de dureri trupești și invită Consiliul eparhial, ca să raporteze pentru anul viitor și despre credincioșii din alte spitale, ca lene spre pildă, cari se găsesc în eparhie și a lua măsurile pentru îngrijirea tuturor nenorociților ajunși în spitale sau dispense, cari se zidesc acum.

P. Sf. Sa Andrei anunță cu acest prilej, că față de necesitatea tot mai arzătoare de a se angaja preoția cât mai intensiv în activitatea asistenței sociale și în vederea unei sistematizări a acestei activități, a făcut deja demersuri pentru luarea în bugetul exercițiului anului curent a postului de confesor al spitalului și închisorilor de stat din Arad, reușind prin intervențiunea personală a face să se prevadă deja în bugetul acestui an, ca un început, o dotațiune lunară de 1000 Lei pentru acest post.

Adunarea eparhială exprimă vtile sale mulțumiri față de P. Sf. Sa Părintele Episcop pentru înalta sollicitudine ce o arată acestei importante probleme.

33. Cu privire la cele raportate sub pct.

VII din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la Academia teologică, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială la la cunoștință cele raportate, relevând cu multă plăcere reforma introdusă, ca studenții teologi să poarte în viitor uniforma preoțească și exprimă cele mai calde mulțumiri P. Sf. Sale Părintelui Episcop, pentru dovada arătată prin faptă a iubirii părintești față de cel lipsiți de mijloace materiale prin aceea, că a dăruit din propriul avut suma de 25 000 Lei, ca ajutor la prețul reverențelor pentru studenții merituoși și săraci. Generosul dar al P. Sf. Sale poate servi de stimulent pentru toți acela, cărora Dumnezeu le-a dat un prisos.

P. Sf. Sa Părintele Episcop mulțumind pentru manifestarea de dragoste și recunoștință ce i-se face din partea Adunării pentru gestul, care nu ținea să fie dat publicității, accentuiază că ceea ce a făcut până acum este un modest început și nu va cunoaște limită în ce privește dărnicia pentru a face Academia teologică — acest institut în care vede temelia viitorului sf. noastre Biserici — să fie ridicat la cel mai înalt nivel pentru a putea corespunde sfintei sale chemări.

P. Sf. Sa enunță cu multă bucurie sufletească, că va face tot ce-i va sta în putință, ca sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog să ajungă în starea de a fi susținătoarea Academiei teologice, așa cum este chemată a fi prin însași destinațiunea ei.

Indemnați de nobilul gest al P. Sf. Sale, dl Dr. Aurel Cosma jun., Dr. Romul Coțoiu și alți deputați oferă diurnele lor pentru durata sesiunii actuale a Adunării eparhiale pentru un fond al reverențelor pe seama studenților teologi lipsiți de mijloace materiale.

Adunarea Eparhială exprimă mulțumiri d-ilor donatori.

34. Cu privire la cele raportate sub pct. VIII, IX, X și XI din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la zidiri de biserici, renovări de biserici, paraclise și sfințiri de biserici, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială la la cunoștință cele raportate.

35. Cu privire la cele raportate sub pct. XII din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial, referitor la casele parohiale, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le la la cunoștință și

invită Consiliul eparhial ca să la măsurile de lipsă, ca acolo unde încă nu sunt case parohiale, să se zidească, înființându-se chiar și prin transformarea edificiilor fostelor școli confesionale în case parohiale.

În viitor casele parohiale să fie făcute după un plan anumit și după un model tip pentru case parohiale, urmând ca în viitor să se aprobe numai construiți, ce vor avea în vedere această hotărâre.

36. Cu privire la cele raportate sub pct. XIII din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la vizitațiunile canonice arhieresti, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le la la cunoștință.

37. Cu privire la cele raportate sub pct. XIV din raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la împroprietări comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le la la cunoștință, invitând Consiliul eparhial să la măsurile necesare ca să se facă împroprietări și acolo unde până acum nu s'au făcut.

38. În privința celor raportate sub pct. XV în raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial referitor la Consistorul Spiritual eparhial, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le la la cunoștință.

39. Cu privire la cele raportate în raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial la lit. B., Date statistice, pct. I, Biserica și instituțiile ei, p. II, Fluctuațiunea Clerului, p. III, Statul personal al clerului în Arad și înafară, p. IV, Fluctuațiunea poporului și p. V. Viața religioasă morală, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială le la la cunoștință.

40. Cu privire la cele raportate în raportul Nr. 3738/1936 al Consiliului eparhial la lit. B., sub p. VI referitor la viața familială, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune:

Adunarea eparhială să la la cunoștință cele raportate cu aceea, că roagă pe Prea Sf. Sa Părintele Episcop și invită Consiliul eparhial să insiste ca preoții, să intensifice activitatea lor în scopul stărpirii conviețuirilor nelegiuite. Să se intervină la On. Guvern pentru legiferarea obligativității încheierii căsătoriei bisericești și spre a se șterge toate taxele de timbre și altele ce se cer la încheierea căsătoriilor la primării.

Chestiunile ce privesc concubinajul, furturile de fete, căsătorii premature și alte anomalii de această natură, să fie traduse în fața Consiliului parohial, ca judecătorie parohială și să fie sancționate

Tragedia Românilor sârbizați din Banat.

Neamurile culte, conștiente de menirea lor, epuizează toate mijloacele oferite de cultura, civilizația modernă, spre a se afirma în concertul popoarelor. Uneori pentru a aduce un cât mai larg aport patrimoniului cultural și moral al umanității, alteori pentru a câștiga hegemonie asupra altor neamuri mai mici, — ele fac eforturi eroice, chiar supraomenești, spre a-și strânge rândurile membrilor cari le compun, fie că aceștia trăiesc în Patrie, între granițele statului național respectiv, fie că sunt respirați în diaspora, printre neamurile streine, din țările mai apropiate ori mai îndepărtate geograficește de patria mamă.

Oricare ar fi tendința lor, un lucru este clar, și natural, că ele vor să țină trează în fiecare individ ce face parte, prin naștere, din neamul lor, conștiința originii sale, și a îndatoririlor înalte ce decurg din această conștiință de rasă.

Dacă națiunile învinse în marele războiu au dreptul să facă, metodic, prin undele eterice ale văzduhului, infuzii generatoare de sentimente șovine naționale printre membrii lor, colonizați în decursul vremii, în țările cucerite, spre a atenta la viața națională și religioasă a neamurilor subjgate, cari trebuiau să cadă, mai de vreme ori mai târziu, pradă asimilării prin desnaționalizarea forțată, — credem că și noi, națiunea învingătoare și dominantă în Statul nostru național, suntem îndreptățiți să purcedem grabnic la o infuziune de conștiință națională în sufletul acelor frați ai noștri, la cari ea a fost înăbușită ori alterată.

O facem aceasta, mânați nu de un gând ascuns de cucerire, ci numai dintr'o firească pornire a sângelui și dintr'o adevărată dragoste față de frații noștri naufragați în apele streinismului.

Națiunea română vrea să-și afirme virtuțile străbune, și se nizește să aducă eforturile ei cele mai nobile pentru propășire, în toate domeniile vieții.

Ori, acest proces nu este posibil cu niște frați cari gem sub opresiune streină și cu alții cu conștiința adormită.

Urmând exemplul altor națiuni, guvernul nostru națiunea întreagă, trebuie să ne facem auzit glasul nostru protestator, intervenind în favorul fraților noștri, condamnați la o moarte sigură națională; — iar pe frații înstreinați de legea, limba și simțemintele românești, din cu-

prinsul granițelor, să-i facem să se trezească la o nouă viață națională.

Revista aceasta, care de mai bine de jumătate secol stă neclintită la postul său de veghe, apărând interesele permanente ale românismului dela granița de apus a țării, și care de atâtea ori a dat alarma asupra pericolului iminent ce paște neamul nostru din Banat, prin scăderea îngrijorătoare a natalității, deastădată și-a propus să tragă clopotul reînvierii fraților noștri sârbizați din această provincie binecuvântată de Dumnezeu.

Când vom rezolvi spinoasa problemă a denatalității și arzătoarea chestiune a reromanizării românilor înstreinați, am rezolvit în întregime problema viitorului românismului din Banat.

Și, revista aceasta își face un titlu de onoare de a lupta pe ambele aceste două fronturi, până la recoltarea izbândeii definitive.

După cum anunțam în articolul precedent, voi căuta, în cele ce urmează, să schițez tragedia românilor sârbizați din Banat, și să arăt care ar fi posibilitățile de recucerire a acestor frați, smulși din țărâna vieții românești, și de reintegrarea a lor în corpul națiunii.

Dintru început trebuie să recunoaștem că pășind pe acest teren am pășit pe un teren spinos și extrem de delicat, fiind vorba de suflete și conștiințe, deci de o lume suprasenzuală, de niște cetăți de o mie de ori mai greu de cucerit, decât cetățile etiopiene, cari rând pe rând capitulează în fața eroismului civiliza-toric al cavalerilor Romei eterne.

Dar dincolo de resentimentele ce le-ar trezi alarma dată de noi, vom pași neșovăitori înainte, afirmând adevărul istoric și dreptatea ce nu suferă știrbire, conștiinți că ne înșurim în rândul susținătorilor drepturilor acestui neam, care pretinde dreptul la o viață națională integrală pentru toți fiii ei, ori unde s'ar găsi aceștia.

Să cucerim ce-avem de cucerit — vorba poetului! — Să cucerim pentru națiune și patrie sufletele și conștiințele fraților noștri căzuți în mrejele streine. Orice Român pierdut și înstreinat este o pierdere ireparabilă pentru neam.

Dacă vecina și aliata noastră Iugoslavia a putut pretinde coloniștilor români din Banatul jugoslav, așezați, printre coloniștii sârbi aduși din regatul vechiu, de-a-lungul frontierei banatice, să se lapede de națiunea și limba lor strămoșească, credem că noi cari „dela războiu până acum, am pierdut 20 ani din prezent, 2000 de ani din trecut și Dumnezeu știe, câte secole din viitorul nostru“ — vorba unui Ro-

mân de seamă, și cari ne-am complăcut să ne tolănim molaticii pe canapeaua indiferenței, privind cu o condamnabilă nepăsare problema fraților înstreinați, suntem în drepturile noastre în a pretinde fraților noștri să părăsească tabăra vrăjmașă și să reintegreze, cu trup și suflet, în rândurile fraților lor de un sânge și de-o lege.

Pretindem ca fiul rătăcit și pierdut să se reîntoarcă la căminul părintesc. Nu suntem, așadară, răpitori ca alții, pentru că nu ne trebuie lucru străin în casa noastră, ci noi suntem niște părinți grijulii de soarta fiilor și fraților noștri.

Dar să trecem la fapte concrete, pentru a ilustra temeinicia afirmațiilor noastre de până aici. Istoria obiectivă dovedește că în veacul al 17-lea, pe vremea dominației turcești în Banat, teritoriul din jurul Bicicherecului-Mare, azi în Banatul jugoslav, se numea „Parva Valachia” și „Mali Vlașca”, adică „România Mică”. Ce-a rămas, după 200 ani din această Românie Mică? Răspunsul îl dă realitatea politică și demografică de azi, precum și statisticile demografice jugoslave, cari abia înregistrează în această regiune existența câtorva mii de Valachi, câți au rămas din sutele de mii de Români de acum 200 ani! Dar, ce s'a întâmplat cu acești Români? Răspundem: au fost sârbizați complect. Doar numele le mai arată originea românească.

Același a fost soarta și a miilor de Români desnaționalizați din comunele româno-sârbești din Banatul românesc.

Pr. Gh. Cotoșman.

Legea Românească

în oglinda sufletească a unui învățator bătrân.

de: I. Moldovan

(Urmare și fine).

6. Plinirea vremii a doua.

Precum la plinirea vremii cea dintâiu, Maria maica Domnului a fost trimisă se nască pe Mesia, ca se mântuiască omenirea de *rătăcirea cea dintâiu* a lui *Pontifex Maximus*, ce avea de gând, să se însăpânească peste toate neamurile pământului; așa în timpurile noastre, o mamă — inspirată de duhul mesianic — i-și salvează fiul și prin trântul neamul, de cea de a doua *rătăcire* a concepției de o turmă și un păstor, rău interpretată, că Hristos; are nevoie de locuitor pe

pământ, pentru unificarea limbei adecă internaționalizarea neamurilor.

Credința cea adevărată e clară. Hristos este Dumnezeu adevărat și ca atare pretulinderea de față, nu e nevoie de înlocuirea lui nici în cer, nici pe pământ.

A murit ca om, dar a înviat ca Dumnezeu.

La înălțarea Lui la cer, a trimis pe apostoli în lume, nu ca să-l înlocuiască, ci ca se vestească oamenilor cele văzute și auzite dela dânsul; iar cu scop de a fi înțeleși, prin darul duhului sfânt le a dat facultatea de a vorbi în toate limbile.

„O turmă și un păstor” este un ideal divin condiționat de sentiment, care trebuie inspirat, spre deosebire de facultatea vorbirii, care se dezvoltă de sine prin exercițiu.

Vorbirea, deopotrivă cu exemplul de viață, sunt mijloace de inspirațiune duhovnicească, din cari rezultă sentimentul.

Temelia pusă de Hristos, a idealului de o turmă și un păstor, este iubirea creștinească, care trebuie inspirată în suflet cu cuvântul și cu fapta.

— „Vreați, se ajungem la acest ideal? — Inspirați încredere și iubire poporului pe care-l săpâniți — din darul lui Dumnezeu —, iar noauă slujitorilor de la altar, dați-ne posibilitatea să-l vestim pe Hristos în limba pe care o înțelege poporul”.

În chipul acesta i-a succes lui *Andrieu Șaguna* — fiul Anastasiei cea virtuosă, arhierul înzestrat de Dumnezeu cu calități trupești și sufletești de extraordinară forță fermecătoare, — se captivateze inimile și se pună în respect și pe cei mai neînfricați dușmani ai neamului românesc, se primească și se voteze *Statutul organic*, prin care s'a garantat celor de lege românească dreptul de autoguvernare și se desfacă legăturile hierarhice, cu cei de alta limbă.

Și sa reînființat Mitropolia Românilor în trunte cu *Andrieu Șaguna* consilier intim al tronului, ridicat la rangul de baron, fără ca se-și renege neamul și legea românească, cum au făcut-o cei ce înghițiră nada cu trei veacuri mainainte, spre a fi scoși din elementul dădător de viață a ortodoxiei creștinești.

Urmările le cunoaștem cu toții.

Pe ruinele Mitropoliei lui *Mihai Viteazul* din Albaulia, locul cel sfințit cu sângele lui *Eustatiu Placida* comandantul legionarilor romani și a soției sale *Taliara* — devenit eșafod al celor zdrobiți cu roata *Horia*, *Cloșca* și *Crișan* și a celorlalți mii și mii de martiri și mucenici bărbați, femei și copii sacrificați pentru legea românească, — s'a înălțat altarul încoronării regiilor, cărora Dumnezeu le a încredințat soarta neamului românesc, mult încercat în cursul sclăviei bimilenare, dar invrednicit de izbândirea visului strămoșesc: *România Mare*, între hotarele Daciei lui *Traian*, dela *Nistru* pân la *Tisa*.

„Înțelegeți neamuri și vă plecați, că cu noi este Dumnezeu!”

Din activitatea cercului religios B. Comloș.

Cercul religios B. Comloș de sub conducerea părintelui Atanase Todan, a desfășurat în comuna Pustiniș una dintre cele mai frumoase activități misionare.

În spre ziua de 26 Apr. 1936 care era Dumineca Mironosițelor s'a oficiat în biserica din Pustiniș vecernia împreună cu litie de cătră preotul locului Aurel Dan, iar sara s'a săvârșit denia de către un sobor de preoți: V. Ionescu, A. Dan și Gr. Vancu. Deși credincioșii erau oboșiți de munca câmpului de primăvară, la glasul din noapte al clopotelor își îndreaptă pașii spre sf. biserică. La sfârșitul serviciului divin pâr Grigorie Vancu rostește o predică potrivită timpului din periodul pentecostarului.

A doua zi dimineața sosesc în comună: P. C. S. pâr. Dr. Șt. Cioroianu protopop tractual, pâr. Al. Todan preș. cercului religios pâr Iustin Bojescu și pâr. S. Sebeșan.

La orele 9 se începe sf. Liturgie care este oficiată de toți preoții sosiți în comuna Pustiniș. Răspunsurile sf. Liturgiei sunt date de corul bis. de sub conducerea maistră a Dlui inv. dir. șc. I. Oarșa și de corul bis. din Banat—Comloș.

După priceasnă pâr. Dr. Șt. Cioroianu rostește o înălțătoare predică aplicându-o vieții familiare de azi. După aceasta se începe cuminecarea credincioșilor. Iar la sfârșitul sf. Liturgiei pâr. A. Todan în calitate de preș. al cercului religios aduce călduroase mulțumiri pâr. protopop pentru cuvintele alese pe cari ni le-a împărțit. De asemenea aduce mulțumiri fraților preoți și tuturor credincioșilor prin a căror număr biserică a devenit neîncăpătoare; anunță apoi cetirea conferinței pâr Gr. Vermeșan care nu a putut să participe, dar și-a trimis lucrarea „Maica Domnului“ care a fost citită de un frate preot.

La orele 13 solemnitatea religioasă ia sfârșit, credincioșii mulțumiți de cele ce li s'au împărțit se îndreaptă către căminul lor, iar frații preoți sunt poștiți în casa ospitalieră a părintelui Dan, intrunindu-se într'o mică conferință la care au participat notarul com inv. șc. și 2 ziarști din Timișoara. E de remarcat frățietatea în cari trăesc intelectualii acestei comuni: preot, învățător și notar. La conferință s'a luat act ca următorul cerc religios să aibă loc în comuna Lovrin și s'a ales secretar al cercului religios B. Comloș, Părintele Grigorie Vermeșan din Pesac.

Preot Grigorie Vancu.

INFORMAȚIUNI

O mănăstire românească în America. P. S. Sa Episcopul Policarp al Americii intenționează să înființeze o mănăstire românească în America. S'a început colecta pentru crearea unui fond al noii mănăstiri.

A apărut evanghelia dela Marcu în limba găgăuță. În sudul Basarabiei și a Dobrogei locuesc nește creștini ortodocși numiți găgăuți. Ei sunt Turci încreștinați. Unul dintre vrednicii lor preoți este părintele Ciachir, care le-a tradus înainte cu 3 ani evanghelia dela Matei.

Acum a scos de sub tipar evanghelia dela Marcu tradusă în limba găgăuților.

Mama unui sat. În săptămânile trecute a murit în Spania, o femeie, care ar fi putut să creeze un sat întreg din copiii, nepoții și strănepoții săi.

Iată cum: Maria Mateaș, s'a măritat cu un plugar, având cu el 14 copii.

La moartea ei a lăsat afară de cei 14 copii, încă 59 nepoți și 82 strănepoți. Este o mândrie pentru o mamă să se vază la bătrânețe înconjurată de atâția nepoți cari îi procură clipe de adevărată fericire.

Un drum lung. Un inginer german, în etate de 55 ani a început să facă înconjurul lumii. A plecat când a fost de 30 ani, și până acum a parcurs, umblând tot pe jos, 173000 km.

P. S. Sa Episcopul Popovici la Arad. În zilele de Marți și Miercuri, în 16 și 17 l. c. P. S. Sa Episcopul Dr. Nicolae Popovici al Orăzii, a fost oaspele P. S. Sale Părintelui Episcop Andrei.

Miercuri P. P. S. S. Lor au participat la TeDeumul din catedrală, oficiat la încheerea anului școlar dela Academia Teologică și la încheerea anului școlar dela Academie.

P. S. Sa Episcopul Nicolae a vizitat Sf. Mănăstire Bodrog, Prefectura, Primăria și în birourile lor pe toți consillerii și funcționarii episcopiei noastre.

Jubileul de 50 ani a corului bisericesc din Ecica. În zilele de Sf. Rusalii anul curent corul bisericesc din Ecica (Banatul—Jugoslav) și-a serbat 50 ani de activitate. Cu această ocaziune din inițiativa pâr. Sever Brânda președinte și a inv. Mihai Avramescu conducătorul corului, s'au aranjat frumoase manifestări. Au participat o mulțime de Români din toate satele din jur și Corul „Doina“ din Uzdin.

Corul are un trecut frumos. Conducători harnici de cari Ecica pomenește cu multă recunoștință, a ținut încheată această societate ce prin cântec a slăvit pe Dumnezeu 50 ani. În ultimul timp de vre'o 5 ani au început să tânjască din lipsa de conducător. Cu aplicarea convenției, între România și Jugoslavia corul primește un conducător priceput în persoana inv. Mihai Avramescu.

Biblia în traducerea I. P. Sfințitulul Mitropolit Nicodim al Moldovei și a preoților Gala Galaction și V Radu, a fost prezentată oficial Sfântului Sinod în 27 I. c. Lucrarea de traducere și tipărire a durat 6 ani (1930—1936). Biblia, în noua ediție a Sfântului Sinod, constă dintr-un fapt epocal pentru biserica neamului. Ea e tradusă pentru prima oară din textul original.

Noi academicieni. În ședința de la 25 I. c. Academia Română, întrunită în sesiune generală, a ales printre membrii activi pe dl. A. C. Cuza, profesor onorar al universității din Iași, la secția istorică. În aceeași ședință a fost ales ca membru de onoare dl. Ioan Al. Lapedatu, prof. la Academia de înalte studii comerciale din Cluj.

Spre știre. Se aduce la cunoștință fraților preoți că, „*Molitvelnicul portativ*“ pe care îl editează părintele Victor Popovici din Silha, va costa 60 lei.

Motivul ridicării prețului este că, hârtia proiectată la început pentru tipar, este înlocuită cu alta mai bună.

Iar la conținut s'a mai adăugat 3 evanghelii și 4 rugăciuni.

Nr. 4249/1936.

Comunicat.

Pentru cazurile de depărtare de la reședința Noastră, am dat delegație P. C. Părinte Mihai Păcățianu, iconom stavrofor, consilier referent al secției adm. bisericești, ca în absența și din încredințarea Noastră, să semneze actele oficiale ale acestui Consiliu eparhial.

Ceeace prin aceasta comunicăm tuturor cărora se cuvine, spre știință și orientare.

Arad, 9 Iunie 1936.

† *Andrei*
Episcop.

Comunicat.

Asociația generală a clerului va da o agapă în cinstea dlui ministru al instrucțiunii și ad interim la culte Dr. C. Angelescu, în ziua de 25 Iunie a. c. ora 20 la Seminarul central din București, Bulev. Maria

75 și ne invită să participăm prin o delegație mai numeroasă de preoți la această sărbătorire.

Având în vedere solitudinea arătată de dl ministru Angelescu față de Biserică și slujitorii ei, grație căreia s'a șters cele două curbe nedrepte și rejinerile veniturilor din parohie, rugăm Cuc. preoțime să binevoiască a participa în număr cât mai mare la această agapă.

Costul facămului este 220 Lei de persoană.

*Biroul Asociației clerului
ortodox român „A. Șaguna”*

Mulțumire.

Subsemnatul, în numele comunei bisericești din com. Roșla-Șebliș, jud. Arad, aduc cele mai sincere mulțumiri Domnului prefect Dr. Ioan Groza care a binevoit a ne acorda suma de 2500 Lei (două mii cinci sute), ajutor pentru Sf. biserică.

Roșla-Șebliș, 3 Mai 1936

Teodor Cociu
preot.

Mulțumire.

Subsemnatul în numele comunei bisericești din Slatina de Criș aduc și pe aceasta cale deosebite mulțumiri Domnului Prefect Dr. Ioan Groza pentru că a binevoit a ordona suma de 3000 lei, adică (trei mii lei) în scopul reparării sfintei biserici.

Slatina de Criș la 1 Mai 1936.

Ioan Tirla
preot.

Mulțumire.

Subsemnatul în numele enoriașilor filiei Nădălbăști aduc pe această cale vii mulțumiri Domnului Prefect Dr. Ioan Groza care a binevoit a ne subvenționa ajutorul de 20.000 lei (douăzeci de mii lei) pentru zidirea Sf. Biserici din Nădălbăști.

Ioan Badescu.
preot